

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра Автомобіле- і тракторобудування
(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри Автомобіле- і тракторобудування
(назва кафедри)

_____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

« _____ » _____ 20 _____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент у галузі автомобільного транспорту
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань 27 «Транспорт»
(шифр і назва)

спеціальність 274 «Автомобільний транспорт»
(шифр і назва)

освітня програма «Автомобілі та автомобільне господарство»
(назви освітніх програм спеціальностей)

вид дисципліни професійна підготовка; вибіркова
(загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)

форма навчання денна
(денна / заочна/дистанційна)

ЛИСТ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Робоча програма з навчальної дисципліни менеджмент у галузі автомобільного транспорту
(назва дисципліни)

Розробники:

Доцент, к.т.н.
(посада, науковий ступінь та вчене звання) _____
(підпис)

Т.О. Крюкова
(ініціали та прізвище)

_____
(посада, науковий ступінь та вчене звання) _____
(підпис)

_____
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри

Автомобіле- і тракторобудування
(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

Протокол від «___» _____ 20___ року № _____

Завідувач кафедри А і Т _____ В.Б. Самородов
(назва кафедри) (підпис) (ініціали та прізвище)

ЛИСТ ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Дата засідання кафедри-розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Голови груп забезпечення спеціальностей

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення даної навчальної дисципліни є надання майбутнім керівникам всіх рівнів керування в автомобільних підприємствах знань та навичок досягнення поставлених цілей використовуючи працю, інтелект та мотиви поведінки людей.

Предметом розгляду дисципліни є теорія й практика застосування сучасного менеджменту у галузі автотранспорту. Дисципліна також займається дослідженням і аналізом практики керування колективами, питаннями побудови ефективної організаційної структури, методами аналізу ринку автосервісних послуг.

Компетентності. Шифр компетентності згідно освітньої програми ЗК-8: Здатність і готовність розуміти і аналізувати економічні проблеми і суспільні процеси, бути активним суб'єктом економічної діяльності. Шифр ПК- 9: Готовність до кооперації з колегами по роботі і роботі в колективі, до організації роботи малих колективів з обслуговування автомобілів, транспортування вантажів.

Результати навчання. Шифр РНз-8: Знати суть основних економічних категорій, наукові основи та шляхи підвищення виробництва, економії ресурсів. Шифр РН-9: Знати як кооперуватися з колегами по роботі і працювати в колективі, організовувати роботу малих колективів з обслуговування автомобілів, транспортування вантажів.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
«Економіка та організація виробництва».	«Логістика на автотранспорті»
	Дипломне проектування

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(розподіл навчального часу за семестрами та видами навчальних занять)

Семестр	Загальний обсяг			За видами аудиторних занять (годин)			Індивідуальні завдання студентів (КП, КР, РГ, Р, РЕ)	Поточний контроль	Семестровий контроль		
	Всього (годин) / кредитів ECTS	з них		Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття, семінари			Контрольні роботи (кількість робіт)	Залік	Екзамен
		Аудиторні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	90/3	48	42	32		16	РЕ		1		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загального обсягу складає **53** (%):

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п.	Види навчальних занять (Л, ЛЗ, ПЗ, СР)	Кількість годин	Номер семестру (якщо дисципліна викладається у декількох семестрах). Назви змістових модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.	Рекомендована література (базова, допоміжна)
1	2	3	4	5
			Змістовий Модуль 1: Організація, як об'єкт управління. Зовнішнє середовище. Прийняття рішень. (1,5 кредити).	
	Л1	2	<u>Тема 1. Організація, як об'єкт управління.</u> Вступ. Загальні поняття менеджменту, цілі та предмет вивчення. Основні функції менеджменту.	1-4 2
	СР1	2	Автосервісне підприємство (АСП), як об'єкт управління. Види АСП, класифікація.	2
	ПЗ1	2	Вибір типу організації для аналізу. Складання опису її діяльності. Моніторинг основних конкурентів.	2
	Л2	2	Організація. Її основні ознаки. Фактори проектування організацій. Етапи проектування організацій. Місія організації, стратегічні та тактичні цілі. Ієрархія та класифікація цілей. Вимоги до цілей.	1-4
	СР2	2	Масштаб керування в організації, розподіл прав та обов'язків, централізація та децентралізація керування.	
	ПЗ2	2	Обґрунтування місії організації у галузі автосервісних послуг. Початок побудування дерева цілей. Формування стратегічних цілей.	2,3,5,6
	ЛЗ	2	Розподіл праці в організації: вертикальний та горизонтальний. Типи організаційної структури.	
	СРЗ	2	Делегування повноважень. Проблеми структурування організацій.	1,2,6
	ПЗЗ	2	Формування дерева цілей. Побудування тактичних цілей. Опис задач, які мають сприяти досягненню цілей, що ієрархічно сформовані у дерево.	
			<u>Тема 2. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації.</u>	
	Л4	2	<u>Прийняття рішень.</u> Внутрішнє та зовнішнє середовище організації. Внутрішні змінні організації: цілі, структура, задачі, технологія та люди.	1-4
	СР4	2	Інформація та комунікація, як інструменти керування. Інформаційний потік, комунікаційна мережа. Процес передачі інформації.	
	Л5	2	Бенчмаркінг внутрішнього середовища. SWOT-аналіз внутрішнього середовища, як основний метод підготовки до стартапів або оперативного управління в організаціях.	2,3

№ з/п.	Види навчальних занять (Л, ЛЗ, ПЗ, СР)	Кількість годин	<p>Номер семестру (якщо дисципліна викладається у декількох семестрах).</p> <p>Назви змістових модулів.</p> <p>Найменування тем та питань кожного заняття.</p> <p>Завдання на самостійну роботу.</p>	Рекомендована література (базова, допоміжна)
	СР5	4	Види комунікативних бар'єрів, можливості для їх подолання. Рівні інформації.	
	ПЗ4	2	Складання матриці SWOT-аналізу: систематизація сильних та слабких сторін.	1,2
	Л6	2	PESTE-аналіз, як складова аналізу зовнішнього середовища непрямого впливу.	3,4
	СР6	2	Робота з кейсами, в яких детально описаний алгоритм та результати аналізу зовнішнього середовища прямого впливу.	4 3
	Л7	2	Розбір кейсів, наведення прикладу станцій технічного обслуговування автомобілів. Оцінка зовнішнього середовища прямого впливу.	3
	СР7	4	Робота з кейсами, в яких детально описаний алгоритм та результати аналізу зовнішнього середовища прямого впливу.	1,2,5,6
	Л8	2	Прийняття рішень. Організаційні рішення, запрограмовані та незапрограмовані рішення. Підходи до прийняття рішень. Інтуїтивні рішення, рішення, засновані на судженнях, раціональні рішення.	1,2
	СР8	4	Приклади прийняття рішень на СТО та АСП.	
	ПЗ5	2	Складання підсумкової таблиці SWOT-аналізу. Аналіз цільової аудиторії спроектованої організації.	6
	Л9	2	Методологія діагностики проблем при прийнятті раціональних рішень. Етапи прийняття раціональних рішень.	2
	СР9	4	Змістовий Модуль 2: Основні функції управління. Стилі та методи керування. (1,5 кредити).	1,2,4,6 3-6
	Л10	2	Тема 3. Функції менеджменту. Функція планування в керуванні. Чотири цілі функції планування. Способи планування, зміст планування. Вимоги до планування. Засоби планування. Види планування. Технологія планування. Навести приклад планування на СТО або АСП.	1-5
	СР10	2	Функція планування як інструмент керування на підприємствах автотранспортної галузі. Особливості автосервісної галузі, якими обумовлена важливість функції планування.	3,4
	ПЗ6	2	Складання портрету клієнта для обраного типу цільової аудиторії	
	Л11	2	Оперативне планування (план-графік роботи СТО, договірна основа та прогнозування попиту на послуги СТО).	5-6
	СР11	2	Бізнес-планування. Етапи розробки бізнес-плану автосервісу. Їх детальний опис.	3,4

№ з/п.	Види навчальних занять (Л, ЛЗ, ПЗ, СР)	Кількість годин	Номер семестру (якщо дисципліна викладається у декількох семестрах). Назви змістових модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.	Рекомендована література (базова, допоміжна)
	Л12	2	Організація, як процес управління. Інструменти організації - делегування повноважень, розподіл прав та відповідальності. Встановлення меж повноважень.	5-6 1-4
	СР12	2	Ознайомлення зі стандартами роботи офіційних дилерів автомобілів та принципами обслуговування.	4,6
	ПЗ7	2	Ділова гра, яка дає навички системного підходу до управління автосервісним підприємством при зміні факторів навколишнього середовища.	4,5
	Л13	2	Мотивація. Її функції та моделі (раціональна, людських відносин та самоактуалізації). Мотивація як процес, його основні стадії. Основні проблеми мотивації в організаціях.	4
	СР13	2	Методи управління - економічні, організаційно-розпорядницькі, соціально-психологічні, правові. Найбільш ефективні з них для управління у галузі автотранспорту.	1-3
	ПЗ8	2	Ділова гра, метою якої є виробка основних навичок, щодо вміння прийняття управлінських рішень. Використовується метод прийняття рішень "Дискусійна нарада".	4,5
	Л14	2	Підходи до управління - поведінковий, ситуативний, процесний та системний. Їх переваги та недоліки при застосуванні на АСП.	3-6
	СР14	2	Робота з кейсами щодо методів управління у складних організаційних ситуаціях.	4
	Л15	2	Контроль в організаціях. Його функції, засоби контролю. Типи контролю. Які негативні наслідки має на меті усунути контроль.	3-5
	СР15	2	Ознайомлення зі стандартами контролю якості послуг офіційних дилерів автомобілів.	4
	Л16	2	Методи контролю на автосервісних підприємствах.	5,6
	СР16	2	Робота з кейсами щодо методів контролю та вирішення нестандартних ситуацій при керуванні організацією.	4
Разом (годин)		90		

Примітки

1. Номер семестру вказують, якщо дисципліна викладається у декількох семестрах.
2. У показнику «Разом (годин)» кількість годин буде відрізнятися від загальної кількості аудиторних годин на кількість годин, що відведена на вивчення тем та питань, які вивчаються студентом самостійно (п. 3 додатку 8).
3. У графі 5 вказується номер відповідно до Додатку 14.

Додаток 8

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу	4
2	Підготовка до практичних (лабораторних) занять	8
3	Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях	20
4	Виконання індивідуального завдання:	10
5	Інші види самостійної роботи	0
	Разом	42

Додаток 9

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Реферат

(вид індивідуального завдання)

№ з/п	Назва індивідуального завдання та (або) його розділів	Терміни виконання (на якому тижні)
	1. Реферат на тему, визначену викладачем згідно варіанту у журналі академічної групи	

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні використовуються наступні методи: пояснювально-ілюстративний метод використовується при введенні понять, вивченні базових структур алгоритмів, правил конструювання алгоритмів, мов програмування, принципів будови комп'ютера, основних функцій текстових і графічних редакторів, електронних таблиць, баз даних, експертних систем, основних послуг Інтернету, методів і способів розв'язування різних класів задач тощо.

При цьому методі навчання діяльність викладача зводиться до подання нового навчального матеріалу, а діяльність студентів — до сприймання, усвідомлення, запам'ятовування матеріалу. Навчальний матеріал при цьому співвідноситься з досвідом студентів наступним чином: вперше повідомляється і засвоюється індуктивним способом — без опори на попередні знання студентів.

Наступний метод - репродуктивний метод застосовується під час повторення вивченого на парі, виконання завдання по вивченню матеріалу для самостійного вивчення. Діяльність викладача при цьому — аналізувати відповідь студента, виправляти його помилки; діяльність студентів — відтворювати те, що було зроблено в аудиторії. Репродуктивний метод використовується для формування в студентів уміння застосовувати знання.

Викладач дає завдання, а студенти їх виконують: розв'язують задачі — за зразком, шляхом застосування теоретичних знань, за допомогою вже відомого способу. Будь-які вправи можуть бути індуктивними дедуктивними або такими, які виконуються за аналогією. Але в усіх випадках маються на увазі дії, які вже неодноразово виконувались.

Система репродуктивних методів сприяє збагаченню студентів знаннями і вміннями, формуванню в них навичок здійснення основних розумових операцій. Для розвитку творчих здібностей студентів потрібні репродуктивні знання.

Пошуковий метод. При використанні комп'ютера разом з програмним забезпеченням та комп'ютерних мереж виникають питання не стільки про засвоєння або запам'ятовування конкретних відомостей, скільки про уміння орієнтуватися у величезній масі доступної інформації добувати з неї конкретні знання правильно будувати запити до інформаційно-пошукових систем уміти швидко і гнучко коригувати свій запит при невдалому пошукові.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль реалізується у формі тестів у мобільному додатку «КАНООТ», виступів на семінарських заняттях, тестів, виконання індивідуальних завдань, проведення контрольних робіт, ректорських контрольних робіт тощо.

Контроль складової робочої програми, яка освоюється під час самостійної роботи студента, проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів, виступу на семінарських заняттях;
- з практичних (лабораторних), індивідуальних занять – за допомогою перевірки виконаних завдань.

Контроль виконання розрахункової роботи включає поточний контроль за виконанням розділів роботи та її захист.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом.

Семестровий контроль може проводитися в усній формі по екзаменаційних білетах або в письмовій формі за контрольними завданнями, а також шляхом тестування з використанням технічних засобів. Можливе поєднання різних форм контролю. Форма проведення семестрового контролю зазначається в робочій програмі навчальної дисципліни.

Результати поточного контролю (поточна успішність) можуть враховуватись як допоміжна інформація для виставлення оцінки з даної дисципліни.

Студент вважається допущеним до семестрового екзамену з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання усіх практичних, лабораторних та семінарських занять, передбачених навчальною програмою з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ (НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS)

Таблиця 1. Розподіл балів для оцінювання успішності студента

Контрольні роботи	Лабораторні роботи	КР (КП)	РГЗ	Індивідуальні завдання	Тощо	Сума
40	20			40		100

Таблиця 2. Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

№ п/п	Назва підручників, навчальних посібників, методичних вказівок, каталог інформаційного і матеріального забезпечення
1	Автосервис: производство и менеджмент. - Волгін В.В., "Дашков і К", 2009р., 560 с.
2	Автосервис: структура и персонал. - Волгін В.В., "Дашков і К", 2009р., 540 с.
3	Основы менеджмента. - Гольдштейн И.Я., "Москва", 2001 р., 435 с.
4	Эффективность производства и предпринимательство в автосервисе. - Бичков В.П., Пеньшин Н.В., ТГТУ, 2007, 304 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1	Автосервис: производство и менеджмент. - Волгін В.В., "Дашков і К", 2009р., 560 с.
2	Автосервис: структура и персонал. - Волгін В.В., "Дашков і К", 2009р., 540 с.
3	Основы менеджмента. - Гольдштейн И.Я., "Москва", 2001 р., 435 с.
4	Эффективность производства и предпринимательство в автосервисе. - Бичков В.П., Пеньшин Н.В., ТГТУ, 2007, 304 с.

Допоміжна література

5	Rework: Бизнес без предрассудков. – Джейсон Фрайд, Дэвид Хайнемайер Хенссон, «Манн, Иванов и Фербер», 2010г., Москва, 202с.
6	Управление стартапом: как руководить компанией на разных этапах роста. – Кэтрин Кэтлин, Джейна Мэтьюз, «Манн, Иванов и Фербер», 2011г., Москва, 173с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

- 1.[Электронный ресурс]. <http://www.grandars.ru/college/ekonomika-firmy/menedzhment.html> (Дата обращения: 10.08.2018).
2. [Электронный ресурс]. <http://www.management.com.ua/> (Дата обращения: 10.08.2018).